

What Kind of Citizen? Educating Our Children for The Common Good

Joel Westheimer

Orijinal Eserin Künyesi:	Westheimer, J. (2015). <i>What kind of citizen? Educating our children for the common good</i> . Teachers College Press.
Alındı:	16/09/2021
Kabul:	21/09/2021
Tür:	Kitap Değerlendirmesi
Atıf:	Gökçınar, B. (2021). [Kitap Değerlendirmesi: <i>What kind of citizen? Educating our children for the common good</i> , Joel WESTHEIMER]. <i>Öğretmen Eğitiminde Yenilikçi Araştırmalar Dergisi</i> , 2(2), 178-180. https://doi.org/10.29329/jirte.2021.372.6

Kitap Değerlendirmesini Yapan: Betül GÖKÇINAR¹

Uzunca bir süre vatandaşlık ve vatandaşlık eğitimi bağlamında çalışmalar yapan Joel Westheimer ve Joseph Kahne, etkili demokratik toplumların desteklenmesi adına nasıl bir vatandaşa ihtiyaç olduğu konusunu ele alan bir çalışma yayınlamışlardır. 2004 yılında "*What kind of citizen? The politics of educating for democracy*" adıyla yayınlanan çalışmaya özellikle vatandaşlık konusunda araştırma yapan insanlar tarafından binlerce atıf (3041) yapılmıştır (Google Akademik, 2021). Oldukça ilgi görmesiyle iyi vatandaşlık konusunda alanyazında önemli bir referans kaynağı olmuş ve 2015 yılında "*What kind of citizen? Educating our children for the common good*" adlı kitabın yayınlanmasına ilham olmuştur.

Adı geçen makaleden uyarlanarak Joel Westheimer tarafından yazılan bu kitap, 10 ana bölümden ve bu ana bölümlere ait ara bölümlerden oluşmaktadır. Bu ana ve ara bölümlerde okulun hikayesini değiştirme, senaryo ve eleştirel düşünme; öğretmenler, sorun arayışı, profesyonellikten uzaklaşma; öğretilenleri test etme, öğretmen profesyonelliği ve demokratik düşünce; ne tür vatandaş, iyi vatandaşlığın birçok yüzü; kişisel sosyal sorumlu vatandaşlar, katılımcı ve sosyal adalet odaklı vatandaşlar; düşünen ve bağlı vatandaşlar, eğitim üzerine çeşitli mitler; nasıl bir okul gibi başlıklara yer verilmektedir.

Hem politik hem de kişisel bir konuyu temel alan kitapta okuyuculardan nasıl bir toplumda yaşamayı beklediklerini hayal etmeleri istenmektedir. Yazar bu isteğini, insanların kendilerini nasıl bir vatandaş olarak gördükleriyle ilgilendiğini dile getirerek açıklamaktadır. Ona göre nasıl bir vatandaş olmalı veya yetiştirilmeli sorusu, tam olarak ne akademik bir sorudur ne de soyuttur. Bu soru, toplumu doğrudan etkileyebilecek ve gerçek sonuçları olacak bir sorudur. Bu gerekçeyle yazar, eğitim paydaşlarının, okullarda nasıl bir vatandaşlık eğitimi verilmeli sorusundan ziyade toplumda ne tür bir vatandaş istenildiği ve bu vatandaşları geliştirmek için eğitim programlarının nasıl olması gerektiği sorularını düşünmelerini gerektiğinin altını çizmektedir.

¹ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Türkiye, betulgokcinar@ohu.edu.tr

İyi vatandaş yetiştiren okulların programlarının çeşitli amaçları ve uygulamaları içermesinin normalliğini belirten yazar, programları değerlendirirken, hepsinin farklı öğretileri içerebileceğini vurgulamaktadır. Örneğin; bazı programlarda işe zamanında gelen, kurallara uyan ve vergi ödeyen kişiler; bazılarında ise çevresindeki insanlara iyi davranan kişiler iyi vatandaşlardır. Bu bağlamda demokratik vatandaşlık peşinde olan eğitimcilerin, politika yapıcıların farklı doğrultularda hareket etmelerini normal karşılamaktadır.

Westheimer ve Kahne (2004a), eğitim programlarını ele alarak etkili bir demokratik toplumu desteklemek adına nasıl bir vatandaş gereklidir sorusunun cevabını aramıştır. İnceleme doğrultusunda üç tür vatandaşlık vizyonu belirlemiştir. Bu türler, Westheimer'in (2015) hazırladığı kitapta şu şekilde yer almaktadır:

Kişisel Sosyal Sorumlu Vatandaş

Toplumdaki sorumluluklarının bilincinde olan, kurallara uyan, çöpleri toplayıp geri dönüşümü destekleyen, kan veren, vergi ödeyen, ihtiyaç sahiplerine gönüllü bir şekilde maddi manevi yardım eden kimselerdir.

Katılımcı Vatandaş

Toplumsal ve sivil organizasyonlarda ve iyileştirme girişimlerinde aktif katılım gösteren, doğa ve çevre temizliği için topluluklara katılarak destekleyen, devlet kurumlarındaki işleyişi bilen, kolektif görevlerde stratejilere hâkim olan kimselerdir. Bu tür vatandaşların toplumsal meseleleri ele alarak iyileştirme çalışmalarında aktif olması ve liderlik pozisyonunda yer alması önemli görülmektedir.

Sosyal Adalet Odaklı Vatandaş

Mevcut yüzeysel nedenlerin ötesinde sosyal, politik ve ekonomik anlamda eleştirel değerlendirmeler yapan, sorunların kökenine inerek adaletsizlik alanlarını ve değişim stratejilerini araştıran kimselerdir. Bu tür vatandaşlardan toplumsal meselelerle karşılaştığında yerleşmiş sistemleri ve yargıları eleştirmesi, sorgulaması ve değiştirmesi beklenmektedir.

Bu üç türün (vizyonun) aralarındaki ilişkiyi bir örnekle şu şekilde açıklamak mümkündür: Kişisel sorumlu vatandaşlar bir yemek yardımı organizasyonuna yiyecek katkıda bulunurken, katılımcı vatandaşlar bu organizasyonu düzenlemekte, sosyal adalet odaklı vatandaşlar ise yemek ihtiyacı olan insanların yaşadıkları ülkede neden aç olduklarını sorgulamaktadır. İyi vatandaşın ne yaptığına veya ne yapması gerektiğine dair fikir sahibi olunması adına aslında toplumu neyin oluşturduğu sorusu önemli bir düşüncedir. Aynı organizasyonu farklı perspektiflerle ele alan anlayışlar, temelde iyi vatandaşın kim olduğu sorusunu da karşımıza çıkarmaktadır. Kimileri için gönüllü olan vatandaşlar iyi vatandaş olarak nitelendirilirken, kimileri içinde siyasi katılımında bulunan vatandaşlar iyi vatandaş olarak tanımlanabilmektedir.

İyi vatandaşlık konusunda pek çok konuya yer veren bu kitaba dair değerlendirme yapan bazı araştırmacılar bulunmaktadır. DeCesare (2016), bu kitabın vatandaşlık eğitimi vermek üzere eğitilen öğretmen adayları için önemli bir soru ortaya koyduğunu ifade etmektedir. Ayrıca düşünen, ilgili vatandaşların yetiştirilmesi için bu bireyleri yetiştirecek öğretmenlerin de eğitim programlarının nasıl olması gerektiği sorusunu akıllara getirdiğini vurgulamakta ve hazırlanacak eğitim programları için değerli katkılar sunacağına altını çizmektedir. Toukan (2017) ise, vatandaşlığa dair üç tür vizyonun birbirini dışlayıp dışlamadığı sorusunu eleştirel olarak sunmaktadır. Bu düşüncesini türler arasında bağlantı olup olmadığını anlamak için, sosyal adalet odaklı vatandaşların da kişisel sosyal sorumlu vatandaşlar gibi kan bağışi yapma veya katılımcı vatandaşlar gibi yardım yemeği düzenleme faaliyetleri gibi katılımcı eylemlerde bulunup bulunmadığı sorularını sorarak açıklamaktadır. Örneğinden yola çıkarak, bu tipolojilerin demokratik vatandaşlığa dair yönlerin, ayrıntıların ve zamansal olarak değişen boyutların arasındaki ilişkileri açıklamadığını belirtmektedir. Davies (2017) ise, kitapta yer verilen konuların yanı sıra belirli öğretim yaklaşımlarının da ele alınarak kültürel bağlamda uygunluğunun incelenebileceği eleştirisiyle birlikte bir öneri getirmektedir. Bazı konularda derinlemesine yer verilememiş olsa da temelde bir makaleden yola çıkarak oluşturulan bir kitap olduğu ve alanyazında oldukça faydalı bir kaynak olarak yer aldığı unutulmamalıdır.

Kaynakça

- Davies, I. (2017). Review of the book: Westheimer, Joel, 2015. What kind of citizen? Educating our children for the common good, New York and London, Teachers College Press. *JSS- Journal of Social Science Education*.
- DeCesare, T. (2016). What kind of teacher for our citizens? a book review of what kind of citizen? educating our children for the common good. *Democracy and Education*, 24(2), 1-3.
- Google Scholar. (2021). What kind of citizen? The politics of educating for democracy. https://scholar.google.com/scholar?hl=tr&as_sdt=0%2C5&q=What+kind+of+citizen%3F+The+politics+of+educating+for+democracy&btnG= Erişim Tarihi: 15.09.2021
- Toukan, E. V. (2017). What kind of citizens? educating our children for the common good. *Education as Change*, 21(1), 193-197. DOI: <http://dx.doi.org/10.17159/1947-9417/2017/2280>
- Westheimer, J., & Kahne, J. (2004a). What kind of citizen? The politics of educating for democracy. *American Educational Research Journal*, 41(2), 237-269.
- Westheimer, J., & Kahne, J. (2004b). Educating the "good" citizen: Political choices and pedagogical goals. *PS: Political Science & Politics*, 37(2), 241-247.